

2. Бабарика О.В. Перспективи впровадження загальнообов'язкового медичного страхування в Україні / О.В. Бабарика // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2009. – № 4 (8).

3. Страхові послуги: Підручник / С.С. Осадець, Т.М. Артюх, О.О. Га-манкова та ін.; Кер. авт. кол. й наук. ред. проф. С.С. Осадець і доц. Т.М. Артюх. – К.: КНЕУ, 2007. – 464 с.

4. Інтернет-сайт Bookwu.net [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://bookwu.net/book_socialne-strahuvannya_1064/72_7.2-sutnist-zavdannya-i-formi-medichnogo-strahuvannya.

УДК 368.5

В.В. Дранус,

асистент кафедри фінансів і кредиту,

Подільський державний аграрно-технічний університет

АНАЛІЗ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ УКРАЇНИ

Концентрація земельних ресурсів призвела до створення нових організаційно-правових форм господарювання в аграрному виробництві.

Еволюція організаційно-правових форм господарювання в сільському господарстві призвела до формування двополюсної структури функціонування аграрного сектору, де паралельно співіснують потужні аграрно-промислові формування та дрібні сільгосппідприємства і сімейні господарства населення.

Якщо у 1990 році сільськогосподарські підприємства використовували 93,2 % сільськогосподарських угідь, а населення 6,4 %, то у 2013 році – відповідно 49,2 і 38,4 %, ще 10,7 % освоюють фермерські господарства. В 2013 році 6,04 млн. га. знаходилось у користуванні агрохолдингів, що становить 14,5 % від загальної площі сільськогосподарських угідь та 27,4 % від площі сільськогосподарських угідь, які знаходяться в користуванні сільськогосподарських підприємств.

У кінці 2012 року приступило до роботи об'єднання страховиків «Аграрний страховий пул». Головним завданням Пулу є координація діяльності

страхових компаній і сприяння наданню сільгоспвиробникам якісних страхових послуг. У його функції входить впровадження нових стандартних страхових продуктів, організація якісних програм перестраховування. АПС пропонує страхувальникам страхування з державною підтримкою по таких страхових продуктах:

- страхування здійснюється на весь період вирощування;
- страхування здійснюється на період перезимівлі;
- страхування здійснюється на весняно-літній період.

Таблиця 1

**Аналіз страхового покриття сільськогосподарських
товаровиробників**

Роки	Посівна площа		Застрахована площа		в т.ч. члени АСП		Площа с/г угідь агрохолдингів	
	тис. га.	%	тис. га.	%	тис. га.	%	тис. га.	%
2005	26044,0	100,0	390,6	1,5	-	-	1700,0	6,5
2010	26952,0	100,0	553,0	2,1	-	-	4000,0	14,8
2011	27670,0	100,0	786,0	2,8	-	-	5100,0	18,4
2012	27801,0	100,0	727,0	2,6	173,3	0,6	5600,0	20,1
2013	28329,0	100,0	869,0	3,1	486,0	1,7	6040,0	21,3

Складено автором на основі [1], [2], [3].

В 2012 році страховиками Пулу було укладено 632 договори страхування посівів та врожаю сільськогосподарських культур. Посіви були застраховані на загальній площі 173,3 тисячі гектарів. Загальна страхова сума становила 1,3 мільярда гривень, а сума зібраних премій – 53,2 мільйона гривень. В 2012 році 16 виробників отримали відшкодування від страховиків Пулу. Загальна сума відшкодування склала 7,7 мільйона гривень.

У період осінь 2012 р. – весна 2013 р. страхові компанії – члени Аграрного страхового Пулу уклали 982 договори страхування врожаю зернових і технічних культур. Сума відповідальності страховиків склала 3,2 мільярди гривень, при цьому сума зібраних страхових премій склала більше 110

мільйонів гривень. Урожай сільськогосподарських культур був застрахований на загальній площі понад 486 тисяч гектарів. Станом на 01.09.2013 року страхові компанії вже виплатили відшкодування в загальній сумі в 7,9 мільйон гривень.

У період осінь 2013 р. – весна 2014 р. страхові компанії – члени Аграрного страхового Пулу застрахували врожай зернових культур за програмою форвардних закупівель Аграрного Фонду України. Всього було укладено 684 договори страхування, сума відповідальності страховиків склала 1,7 мільярди гривень, при цьому сума зібраних страхових премій склала більше 55 мільйонів гривень. Урожай сільськогосподарських культур був застрахований на загальній площі понад 361 тисяч гектарів. Станом на 01.12.2014 року страхові компанії вже виплатили відшкодування в загальній сумі в 1,3 мільйон гривень [2].

Отже, бачимо, що структура застрахованих посівних площ сільськогосподарських угідь має позитивну динаміку як в цілому по Україні, так і за рахунок участі у ринку страхування членів аграрного страхового пулу, проте 3,1 % застрахованих посівних площ виглядає занадто мізерно.

Збільшення площ землекористування агрохолдингами спонукатиме дані фінансово-промислові групи до страхового захисту посівних площ в більших розмірах, хоча, не виключено, що кептивне страхування даними агроформуваннями здійснюється, проте не відображається в статистичній звітності.

Список використаної літератури

1. Статистичний збірник "Сільське господарство України" за 2013 рік / Державна служба статистики України. За редакцією Н.С. Власенко. – К.: Держаналітінформ. – 2014. – 388 с.
2. Підсумки діяльності роботи ОС «Аграрний страховий пул» за 2013 рік / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://uaip.com.ua/about/statistics/5/>.
3. Крупнейшие агрохолдинги Украины-2013. Аналитическое исследование компании "AgriSurvey" / [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://ucab.ua/files/Survey/For%20members/agroholdingi_layout.pdf.